

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning i Drammen kommune

Vedtatt av Drammen kommunestyre 12.12.2022

Et godt sted å leve

Innhold

1.	Finans- og gjeldsreglementets virkeområde	2
1.1	Formål med reglementet	2
2.	Hjemmel og gyldighet	2
2.1	Hjemmel	2
2.2	Gyldighet	2
3.	Forvaltning og forvaltningstyper	2
4.	Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning	3
5.	Generelle rammer og begrensninger	3
6.	Forvaltning av overskuddslikviditet og andre midler beregnet for driftsformål	4
6.1	Generelt om forvaltning av driftslikviditet	4
6.2	Driftslikviditet	4
6.3	Overskuddslikviditet	5
7.	Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler	6
7.1	Lånefond	6
7.2	Rammer for låneopptak	6
7.3	Etablering av gjeldsstrategi	7
7.4	Rentebinding	7
7.5	Finansieringskilder	8
7.6	Konkurrerende tilbud	8
8.	Rapportering fra finans- og gjeldsforvaltningen	8
8.1	Formål	8
8.2	Kommunedirektørens rapportering til Kommunestyret	8
9.	Etiske retningslinjer	9
10.	Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko	10
10.1	Risikovurderinger	10
10.2	Kvalitetssikring	10

1. Finans- og gjeldsreglementets virkeområde

1.1 Formål med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning.

Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder. Fullmakter, instruksjer og rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet fastsetter avkastnings- og risikonivå som er akseptable for forvaltning og plassering av likvide midler og midler beregnet for driftsformål og opptak av gjeld/gjeldsforvaltning. Drammen kommune har ikke kapital til langsiktig forvaltning. Reglementet åpner ikke opp for langsiktig forvaltning av finansielle aktiva.

Reglementet gjelder for Drammen kommune, for virksomhet i kommunale foretak etter kommunelovens kapittel 9 og interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 17.

I den grad disse virksomhetene har en egen finans- og gjeldsforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglementet, eller i tilfellet med interkommunalt samarbeid, etter et omforent finansreglement som er godkjent av kommunestyret.

2. Hjemmel og gyldighet

2.1 Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018, § 14
- Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 7. juni 2019 med hjemmel i lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 14-3, § 14-4, § 14-6, § 14-8, § 14-9 og § 31-4. ikrafttredelse 1. Samt Forskrift om fylkeskommuners og kommuners finans- og gjeldsforvaltning, gjeldende fra 2020.
- Kommunal regnskapsstandard nr. 11(revidert) – Finansielle eiendeler og forpliktelser (GKRS gjeldende fra 01.01.2020)

2.2 Gyldighet

- Reglementet vedtas av kommunestyret og gjøres gjeldende fra 1.januar, 2020.
- Finansreglementet skal deretter vedtas årlig.

3. Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning skal reglementet omfatte forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette finans- og gjeldsreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av overskuddslikviditet og andre midler beregnet for driftsformål.
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

Drammen kommune har ingen aktiva til langsiktig forvaltning. Dersom Drammen kommune opparbeider kapital som kan plasseres langsiktig, skal finans- og gjeldsreglementet revideres og tilpasses forskriften før slike investeringer kan gjennomføres.

4. Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning

Drammen kommunes finansielle posisjoner skal forvaltes som en helhet hvor en søker å oppnå lavest mulig netto finansutgifter over tid, samtidig som det sikres størst mulig forutsigbarhet i kommunens finansielle stilling. Reglementet fastsetter rammer og begrensinger for å hindre at kommunen tar vesentlig finansiell risiko.

- Kommunen skal til enhver tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.
- Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning under krav om sikkerhet, likviditet og risikospredning.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig rentekostnader under hensyn av krav til refinansieringsrisiko, renterisiko og behov for forutsigbarhet i lånekostnader.

5. Generelle rammer og begrensninger

- Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finans- og gjeldsreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansiell risiko, jfr. Lov om kommuner og Fylkeskommuner § 14 - 1.
- Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finans- og gjeldsforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva. Det påligger kommunedirektøren en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Kommunedirektøren skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.
- Kommunedirektøren har det daglige ansvaret for forvaltningen av Drammen kommunes plasseringer og innlån, samt andre nødvendige transaksjoner forbundet med finans- og gjeldsforvaltningen. Ansvaret omfatter blant annet:
 - Myndighet til å oppta lån, i henhold til vedtak i kommunestyret, undertegne prospekter, refinansiering/sammenslåing av løpende lån, godkjenne lånevilkår, binde rente og inngå avtaler om bruk av sikringsinstrumenter.¹
 - Myndighet til å etablere avtaler om trekkrettighet, jfr. kommunelovens bestemmelser §14 - 15.
 - Myndighet til å plassere driftslikviditet, inngå avtale om aktiv forvaltning, herunder gjennomføre anbudsrunder, velge forvalter og utarbeide forvaltningsmandat i henhold til rammene i dette reglementet.
 - Myndighet til å ta opp lån i Husbanken til videreutlån, foreta utlån av disse, samt tilbakebetale ekstraordinære innfridde midler.

¹ *Sikringsinstrument* er en avtale som gjør om flytende rente til fast rente, vanligvis i form av en rentebytteavtale (renteswap).

- Det tilligger kommunedirektøren med hjemmel i dette finans- og gjeldsreglement, å utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser.
- Videre tilligger det kommunedirektøren å påse at det er kunnskap om finansforvaltningen som til enhver tid er tilstrekkelig for at kommunen skal kunne utøve sin finansforvaltning i tråd med finansreglementet. Det vil si at kommunen innehar kompetanse til å kunne foreta kvalifiserte vurderinger av finansiell risiko og den konkrete, løpende finansforvaltningen.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finans- og gjeldsforvaltning.

Kommunen kan i sin gjeldsforvaltning benytte seg av finansielle derivater². Finansielle derivater skal kun benyttes til rentesikring av gjeldsportefølgene og i samsvar med rammene for sikring fastsatt i finans- og gjeldsreglementet, jfr. 7.4 nedenfor. Ved beregning av finansiell risiko skal det tas hensyn til eksponering under slike kontrakter.

Plassering av kommunes midler i verdipapirer, skal skje iht. kommunens etiske retningslinjer. Så langt det er praktisk mulig skal disse etiske retningslinjene også gjelde for plasseringer i verdipapirfond. Se videre presisering av etiske retningslinjer i kapittel 9.

6. Forvaltning av overskuddslikviditet og andre midler beregnet for driftsformål

6.1 Generelt om forvaltning av driftslikviditet

Kommunens likvide midler består av de til enhver tid innestående midler på kommunens bankkonti, trekkrettigheter og plasseringer av overskuddslikviditet i henhold til dette reglement.

Det er en forutsetning for plassering av deler av kommunens likvide midler utover innestående på konti i kommunens hovedbankforbindelse, at det foreligger en løpende 12 måneders prognose for utviklingen av kommunens likviditetsposisjon. Plasseringer utover innestående på ordinære driftskonti skal kunne finne sted dersom likviditetsprognosen tillater det og tilfredsstillende avkastning oppnås. Overskuddslikviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal forvaltes med lav kreditt- og markedsrisiko og høy likviditet.

Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner.

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester, herunder avtale om trekkrettighet. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating A- eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet.

6.2 Driftslikviditet

Kommunen skal til enhver tid ha tilgjengelig driftslikviditet, (inkludert eventuelle trekkrettigheter), som minst er like stor som forventet likviditetsbehov i de neste 60 dagene. Driftslikviditeten skal plasseres i kommunens hovedbankforbindelse. Kommunens driftslikviditet skal være tilgjengelig med maksimalt 3 bankdagers varsel. All likviditet utover driftslikviditeten utgjør overskuddslikviditet.

² *Finansielle derivater* er et samlebegrep på finansielle avtaler som kan være rentebytteavtaler, opsjonsavtaler og fremtidige renteavtaler

6.3 Overskuddslikviditet

Plassering av kommunens overskuddslikviditet kan gjøres innenfor den investeringshorisonten som avdekkes via likviditetsprognosen.

Overskuddslikviditet kan plasseres i:

- Omsettelige sertifikater utstedt eller garantert av den norske stat, norske kommuner, interkommunale selskaper der kommunen(e) står som selvskyldnerkausjonist, fylkeskommuner og norske finansinstitusjoner
- Innskudd i norske finansinstitusjoner og utenlandske finansinstitusjoner etablert i Norge, og som inngår i bankenes sikringsfond. Finansinstitusjonen skal ha en forvaltningskapital på minimum NOK 4 MRD, og kommunens samlede eksponering, (eie av enkeltpapirer eller innskudd) mot finansinstitusjonen skal ikke overstige 2 % av institusjonens forvaltningskapital.
- Pengemarkedsfond med lav risiko. For plassering i pengemarkedsfond gjelder følgende:
 - a) Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med konsesjon fra Finanstilsynet og skal ha bred verdipapirforvaltning og inngå som en del av anerkjent institusjon/finanskonsern.
 - b) Fondet rentefølsomhet skal være mindre enn 0,5
 - c) Ingen av fondets enkeltpapirer skal ha lavere kreditt-rating enn BBB- (investment grade)³, eller de skal være vurdert av forvalter til å ha minimum tilsvarende kredittkvalitet.
 - d) ⁴ Porteføljen i aktuelle pengemarkedsfond kan bestå av papirer med inntil 20 % BIS-vekt⁴, herunder:
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av den norske stat.
 - Rentebærende papirer notert i norske kroner utstedt eller garantert av OECD/EØS sone A stater⁵.
 - Obligasjoner med fortrinnsrett (særskilt sikrete obligasjoner)⁶ - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske statsforetak.
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske kommuner eller fylkeskommuner.
 - Rentebærende papirer, i form av «senior» sertifikat – og obligasjonslån, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjoner.
 - e) Det kan ikke plasseres midler i pengemarkedsfond som inneholder industriobligasjoner, ansvarlige lån eller fondsobligasjoner.
 - f) Det skal ikke være begrensninger på uttaksretten i fondene som benyttes, og midlene skal alltid være tilgjengelige på få dager.
 - g) Samlet gjennomsnittlig løpetid for kreditten (kredittdurasjonen) i et enkelt pengemarkedsfond skal ikke overstige 12 måneder.
 - h) Det kan ikke plasseres mer enn NOK 200 mill. i ett enkelt pengemarkedsfond
 - i) Kommunens eierandel skal ikke overstige 5 % av fondets forvaltningskapital
- Direkte investeringer i verdipapirer. For direkte plassering i rentebærende papirer gjelder følgende:
 - a) Det skal kun plasseres i rentebærende papirer med kortere løpetid enn 12 måneder til endelig forfall.

³ *Investment grade BBB* er en betegnelse for investeringsikkerhet som tilsvarer medium kredittverdighet. A betyr høy kredittverdighet og lav risiko.

⁴ % BIS-vekt er en kredittvurdering som tilsvarer kommune eller kommunal risiko

⁵ *Stat i sone A*: Stater innen OECD området, samt Det europeiske økonomiske fellesskap. Stater som reforhandler sin statlige utenlandsgjeld, skal utelukkes i et tidsrom på 5 år.

⁶ Obligasjoner utstedt av kredittforetak med fortrinnsrett i en sikkerhetsmasse bestående av offentlige lån, utlån med pant i bolig eller annen fast eiendom.

- Det skal fastsettes særskilte kredittrammer av kommunedirektøren. Ved fastsettelse av kredittrammer skal rating tillegges betydning. Likeledes skal finansinstitusjonens forvaltningskapital vurderes ved innskudd i bank.
 - b) Papirene kan ha inntil 20 % BIS-vekt, og kan bestå av:
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av den norske stat.
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske statsforetak.
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske kommuner eller fylkeskommuner.
 - Rentebærende papirer, i form av «senior» sertifikat- og obligasjonslån sikret på lik linje med annen gjeld hos utsteder, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjoner.
 - c) Det kan ikke plasseres midler direkte i industriobligasjoner, ansvarlige lånekapital, fondsobligasjoner, grunnfondsbevis/egenkapitalbevis eller aksjer.
 - d) Ingen enkeltplassering i rentebærende papirer kan utgjøre mer enn 50 millioner kroner. Unntatt fra denne begrensningen er plasseringer i statspapirer.
- Det skal ikke plasseres overskuddslikviditet i aktiva som medfører valutarisiko.

7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

7.1 Lånefond

Med unntak av formidlingslån i Husbanken, skal alle låneopptak for Drammen kommune som juridisk enhet skje i regi av et lånefond. Betjening av eksterne lån skjer i Lånefondets regi.

Lånefondet fungerer som internbank innenfor Drammen kommune som juridisk enhet, ved å låne ut midler til finansiering av investeringer i regi av kommunekassen og de kommunale foretakene. Vilkår for videreutlån til interne låntagere fastsettes årlig ved behandling av økonomiplanen.

Årlig renteoverskudd/-underskudd i lånefondet gjøres opp mot Drammen kommunekasse i forbindelse med regnskapsavslutningen.

7.2 Rammer for låneopptak

Kommunestyret fastsetter ved den årlige budsjettbehandlingen rammene for opptak av eksterne lån til investeringsformål og videreutlån.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal det gjennomføres låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår, og for øvrig forvaltning av kommunens innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 14 om låneopptak.

Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld. Låneopptak skal vurderes i forhold til behov for likviditet, gjennomførte investeringsplaner og gjeldende rentestrategi.

Ved innlån fra kapitalmarkedet skal låneavtalene standardiseres så langt det passer. Finansielle leieavtaler (f.eks. langsiktige avtaler om leie av lokaler) skal betraktes som et gjeldsforhold og renterisiko i slike avtaler skal regnes som med i gjeldsporteføljens samlede renterisiko.

Låneopptak kan ikke gjennomføres i utenlandsk valuta.

7.3 Etablering av gjeldsstrategi

Formålet med forvaltningen av gjeld er å sikre stabil og forutsigbar tjenesteproduksjon i kommunen over tid. Forvaltningen av gjelden skal innrettes for å støtte opp om dette målet. Tidshorizonten bør minst være en rullerende 4-års periode i samsvar med budsjett og økonomiplan for kommunen.

Gjeldsstrategien bør ta hensyn til kommunens virksomhets- og investeringsplaner for en nærmere fastsatt periode. For kommunen er det relevant å se hvordan gjeldskostnadene utvikler seg over kommende budsjett og handlingsprogram ved ulike scenarier for utvikling i rentenivå, investeringsplaner med mer. Analysen bør ta utgangspunkt i nettorentebærende gjeld.

Valg av rentebinding og finansiering får konsekvenser for flere år fremover. Det skal derfor redegjøres for hva nåværende gjeldsstrategi betyr for rentekostnadene ved behandling av budsjett og økonomiplan.

7.4 Rentebinding

Valg av rentebinding skal gjennomføres i tråd med gjeldende strategi. Minimum 1/3 av gjeldsporteføljen skal ha flytende rente, (rentebinding kortere enn et år), minimum 1/3 skal ha fast rente (rentebinding lenger enn et år), mens 1/3 skal vurderes ut ifra markedssituasjonen.

Andelen av gjeldsporteføljen som har fast rente skal fordeles i segmenter på en slik måte at kommunen får lavest mulig refinansieringsrisiko.

Rentebinding kan oppnås ved å inngå langsiktige låneavtaler med fast rente. For øvrig kan følgende derivater benyttes til rentesikring:

- Framtidige renteavtaler (FRA)⁷
- Rentebytteavtaler (renteswapper)

Følgende krav gjelder for bruk av finansielle derivater:

- Derivater kan bare anvendes på underliggende gjeld på balansen
- Maksimalt utestående kontraktsvolum for handel med finansielle derivater begrenses oppad til 50 % av totale gjeld.
- Utestående volum skal regnes av brutto verdi
- Det skal etableres et særskilt register med oversikt over alle finansielle derivater. Registeret skal gi en oversikt over vilkår, løpetid og motparter for det enkelte instrument.
- Kommunen skal ha tilfredsstillende kompetanse om de derivater som benyttes.
- Finansielle derivater skal vurderes til virkelig verdi ved fastsettelse av kommunens regnskap
- Motpartsrisikoen i derivatkontraktene skal medregnes i ramme for største engasjement.
- Sikringsdokumentasjon skal utarbeides i henhold til KRS nr. 11

Retningslinjene for rentebindingen er gitt i valg av strategi med følgende begrensninger:

- Rentebinding på hvert lån kan ikke overstige 20 år.
- Rentebytteavtaler kan maksimalt ha vektet renteløpetid (durasjon) på 10 år • Den samlede gjeldsporteføljen skal ha vektet renteløpetid på mellom 0,5 og 5 år.
- I en normalsituasjon og som en benchmark skal den samlede gjeldsporteføljen ha en vektet renteløpetid (durasjon)⁸ på 2 år
-

⁷ FRA: er en gjensidig bindende avtale om en fremtidig rente i en gitt periode for et gitt beløp

⁸ Durasjon angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på porteføljens samlet er fast når man tar hensyn til alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Durasjon på 1 år betyr at en portefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har en rentebinding på 12 måneder.

7.5 Finansieringskilder

Lån kan hentes inn i kapitalmarkedet gjennom sertifikat- og obligasjonslån samt ordinære lån fra bankmarkedet. Lån kan løpe med fast eller flytende rente.

Finansiering kan også foretas gjennom leasing, under følgende vilkår:

- Normalt tillates kun avtaler om operasjonell leasing, dvs. avtaler som gjelder for en kortere periode og avsluttes ved at utleier får tilbake den fulle bruksretten til kapitalgjenstanden til forhåndsavtalte betingelser uten at leietaker deltar i noen videre verdistigning/-fall.
- Finansielle leasingavtaler, der leietaker har en økonomisk risiko knyttet til den fremtidige verdien av kapitalgjenstanden, skal sidestilles med låneopptak, jfr. rundskriv H-17/96 fra Kommunal- og regionaldepartementet. Dette innebærer at anskaffelse av kapitalgjenstanden må være hjemlet i kommunens investeringsbudsjett

Et enkelt lån kan ikke utgjøre mer enn 15 % av den totale gjeldsporteføljen.

- Lån med forfall inntil 1 år fram i tid skal maksimalt utgjøre 1/3 av den totale gjeldsporteføljen. Av dette skal rentebærende papirer med maksimal løpetid på 12 måneder (sertifikater) utgjøre maksimalt 25 %
- Lån kan tas opp som åpne serier og uten avdrag (bullet)⁹
- Et enkelt lån kan maksimalt ha en løpetid på 20 år.

7.6 Konkurrerende tilbud

Låneopptak og handel med finansielle instrumenter skal konkurranseutsettes. Det skal innhentes minst 2 tilbud fra konkurrerende tilbydere. Tilbyderne skal være godkjente motparter i kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Ved banklån skal tilbyderne være pre kvalifisert. Ved opptak i Husbanken fravikes dette prinsippet.

Under ellers like forhold bør kommunen tilstrebe å fordele låneopptakene på flere långivere

8. Rapportering fra finans- og gjeldsforvaltningen

8.1 Formål

Formålet er å holde Kommunestyret løpende informert om alle relevante sider av finans- og gjeldsforvaltningen. Kommunestyret skal motta rapport over nettoresultat fra finans- og gjeldsforvaltningen. Netto resultatet består av resultatet av forvaltningen av likviditet for driftsformål og gjeld. Rapporten skal videre rapportere finansiell risiko for Drammen kommune og kommunens øvrige finans- og gjeldsforvaltning. Markedsrisiko i finans- og gjeldsforvaltningen og anvendelse av fullmakter står sentralt her.

8.2 Kommunedirektørens rapportering til Kommunestyret

Rapporteringen til Kommunestyret skal inneholde tilstrekkelig informasjon til at Kommunestyret kan følge opp sitt ansvar for forvaltningen av kommunens midler. Ved utløpet av hvert tertial skal Kommunestyret motta:

- a) En total oversikt over netto resultat fra finans- og gjeldsforvaltningen i Drammen kommune
- b) En redegjørelse over kommunens finansielle risiko (markedsrisiko). Den finansielle risikoen skal vurderes i forhold til kommunens bufferkapital og risikobærende evne.
- c) En redegjørelse over kommunens refinansieringsrisiko. Det skal opplyses om verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder.

⁹ Enkeltlån kan tas opp uten avdrag, men det er en forutsetning at kommunen overholder Kommune-lovens §50 nr. 7 a og at minimumsavdrag betales på den totale låneporteføljen

- d) Oversikter med innhold som er i overensstemmelse med forskriftens kapittel 5. Ved forvaltning av driftslikviditet skal avkastning måles mot valgte referanseindekser. For kommunens øvrige finans- og gjeldsforvaltning skal netto gjeldskostnader, tilpasning til strategi og overholdelse av fullmakter rapporteres samt en prognose over forventede gjeldskostnader sammenliknet med budsjett.
- e) En vurdering av utsiktene til å nå de oppsatte mål, eventuelt om målene bør justeres.
- f) En årlig gjennomgang av intern kontroll og risikostyring i finans- og gjeldsforvaltningen, inklusive en vurdering av etiske retningslinjer ved forvaltningen

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august rapportere fra finans- og gjeldsforvaltningen. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Innholdet i rapporteringen skal være i overensstemmelse med Forskrift om fylkeskommuners og kommuners finans- og gjeldsforvaltning. Hovedtrekkene er som følger:

Aktiva

- Sammensetning av aktiva
- Markedsverdi, samlet og fordelt på ulike typer aktiva
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i risikoeksponering
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finans- og gjeldsreglement - Markedsrenter og egne rentebetingelser

Passiva

- Sammensetning av passiva
- Løpetid for passiva
- Verdi, samlet og fordelt på de ulike typer av passiva
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i risikoeksponering
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finans- og gjeldsreglementet

9. Etiske retningslinjer

De til enhver tid gjeldende etiske retningslinjene for Statens Pensjonsfond Utland, skal være retningsgivende for Drammen kommunes etiske håndtering av kapitalforvaltningen.

Retningslinjene finnes på lenken nedenfor:

<https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2014-12-18-1793?q=retningslinjer+%2B+utland>

Disse retningslinjene innebærer blant annet at selskaper som produserer særlig inhumane våpen skal utelukkes fra porteføljen. Videre skal selskaper utelukkes dersom det er åpenbar uakseptabel risiko for at kommunen gjennom sine investeringer medvirker til:

- Grove eller systematiske krenkelser av menneskerettigheter, som for eksempel drap, tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid, utnyttelse og annen utbytting av barn
- Alvorlig krenkelse av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner, alvorlig miljøskade, grov korrupsjon og andre særlige grove brudd på grunnleggende etiske normer

Drammen kommune vil påse at samarbeidende forvaltere er informert om både forvaltningsrammer og etiske retningslinjer i kommunens Reglement for finans- og gjeldsforvaltning. Det er kommunes mål at kapital ikke plasseres i selskaper med en uakseptabel etisk profil, og at det derfor velges forvaltere som hensyntar de etiske sidene ved utvelgelsen av sine investeringer.

Dersom kommunen blir gjort oppmerksom på at det hos en forvalter er plasseringer i selskaper med en uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med forvalteren med sikte på at nevnte plasseringer gjort av forvalteren, opphører, eller at kommunen trekker seg ut av det aktuelle produkt hos forvalteren.

Det presiseres i forvaltningen av kommunens kapital at det arbeides for at selskapene i investeringsporteføljen innretter virksomheten slik at den er forenlig med globale netto nullutslipp i tråd med Parisavtalen, og at selskapene Drammen kommune er investert i dermed oppnår netto nullutslipp innen 2050. Dette er i tråd med målet i klimahandlingsplanen til Statens pensjonsfond utland.

10. Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

10.1 Risikovurderinger

Det skal til hver rapportering til kommunestyret gjøres en vurdering av kommunens finansielle risiko.

Renterisikoen for plasseringer av ledig likviditet beregnet for driftsformål og gjeldsporteføljen skal ses i sammenheng. Det skal derfor redegjøres for hva nåværende gjeldsstrategi betyr for rentekostnadene ved behandling av budsjett og økonomiplan.

10.2 Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finans- og gjeldsreglementet legger rammer for en finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. Kvalitetssikring av finans- og gjeldsreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før kommunestyret vedtar nytt, endret finans- og gjeldsreglement.

Kommunedirektøren pålegges ansvar for at slike eksterne vurderinger innhentes.

Det skal rapporteres årlig sammen med årsrapport på finans- og gjeldsforvaltningen til Drammen kommune på utført kvalitetssikring av finansrutinene. Vurderingen vedlegges administrasjonens rapport til kommunestyret. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutinene for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finans- og gjeldsreglementet.

**DRAMMEN
KOMMUNE**